

Afgørelser – Reg. nr.: 05170.00

Fredningen vedrører: Husumparken

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

23-08-1969

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

23
8-69.

M 3138
 Matr.nr.: 2990
 Kvarter : Husum

Anmelderens navn og bopæl (kontor):

Naturfredningsnævnet
 for
 København.

Hovedjournal nr. 1414²⁶.

D E K L A R A T I O N

vedrørende

H U S U M P A R K E N .

Det på indhæftede kort nr. 19.801 a med rødt indtegnede areal, Husumparken, matr.nr. 2990 Husum, undergives naturfredning i overensstemmelse med den til enhver tid gældende naturfredningslovgivning. Københavns kommune forpligter sig til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og opretholde det som park.

Der må ikke uden samtykke fra Naturfredningsnævnet for København på det fredede areal anbringes bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varigere karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål. Udseende og placering af bygninger til brug for de parksøgende og for parkpersonalet skal godkendes af fredningsnævnet. Der må ikke uden samtykke fra nævnet anbringes reklameskilte eller foretages væsentlige ændringer i terrænet eller betydeligere fjernelse af nu eksisterende eller senere tilkommende bevoksninger.

Det er kommunen forbeholdt at foretage sådanne mindre ændringer i parkens afgrænsning, som er nødvendige til regulering af de tilgrænsende gader, Nordrupvej, Kyringevej og Tjærebyvej, svarende til disse gaders eventuelle udvidelse med afgivelse af areal fra de til disse gader grænsende andre ejendomme.

Alle spørgsmål vedrørende eventuel belysning, anbringelse af dertil hørende lygtepæle og eventuelle master, såvel som master til belysnings- eller trafikformål i umiddelbart op til parken beliggende gader, samt opstilling af kunstværker og anbringelse af bænke samt stole og borde til brug for publikum samt andre lignende foranstaltninger, der ikke ændrer parkens karakter, er det ligeledes forbeholdt kommunen at afgøre.

I overensstemmelse med arealets fredning skal parken være åben med adgang for offentligheden, og almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må ikke begrænses.

I øvrigt er det kommunen forbeholdt at foretage alle foranstaltninger, der af gartneriske grunde tjener til opretholdelse af parken og dens udbygning som rekreativt område.

Det indenfor området beliggende til skolevæsenet udlejede areal kan uanset nærværende deklaration anvendes af skolevæsenet som hidtil, men ophører denne anvendelse, bliver nærværende deklarationsbestemmelser gældende for det pågældende areal.

Påtaleberettiget efter nærværende deklaration er Naturfredningsnævnet for København.

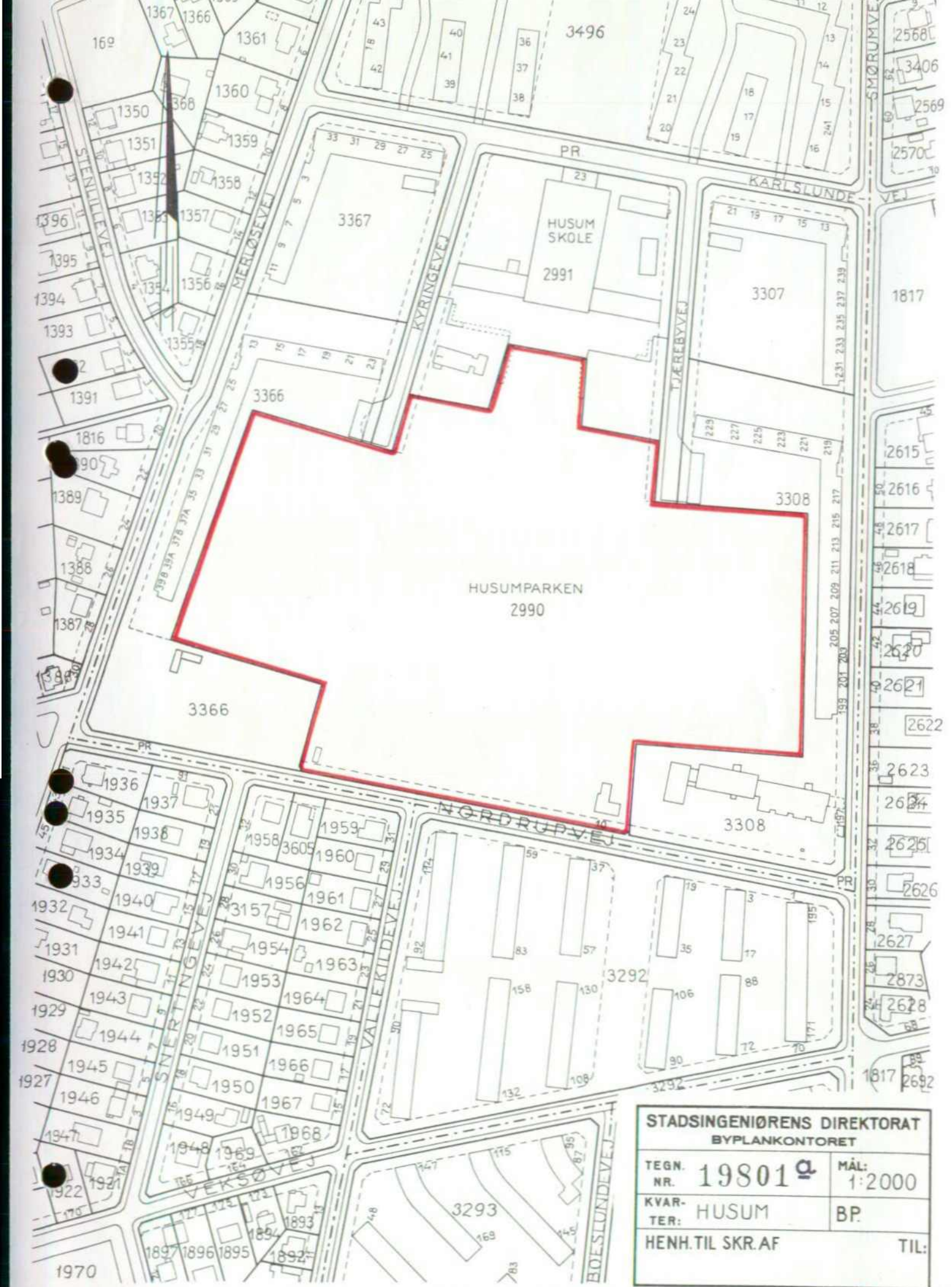
Københavns magistrats 4. afdeling, den 25. juli 1969.

Alfr. Bjørklund
~~fg.~~
kst.

Sverre Borring

Indført i dagbogen
den 23 aug. 1969
Københavns byret

L Y S T
G. Petersen.

STADSINGENIØRENS DIREKTORAT			
BYPLANKONTORET			
TEGN. NR.	19801	MÅL:	1:2000
KVARTER:	HUSUM	BP.	
HENH. TIL SKR. AF		TIL:	

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00
Telefax: 99 68 48 99

Den 29 APR. 2014
FRS nr. 39/2013
Dok: 39-2013B

Københavns Kommune
Teknik og Miljøforvaltningen
Center for Park og Natur
Islands Brygge 37 vær. 430
Postboks 449
2300 København S

Vedr: Dispensationsansøgning vedr. etablering af Kunstgræsbane i Husumparken. (kommunens sagsnr. 2013-74941)

Københavns Kommune har ansøgt fredningsnævnet om dispensation til anlæg af en kunstgræsbane i Husumparken. Kunstgræsbanen ønskes omkranset af et panelhegn, og der skal opsættes et belysningsanlæg.

Husumparken er fredet ved deklaration af 25. juli 1969.

Det fremgår blandt andet af ansøgningen, at Husumparken er det største åbne grønne areal i lokalområdet Brønshøj/Husum. Området anvendes primært som træningsareal for Husum Boldklub. Klubben har i mange år ytret ønske om en kunstgræsbane i parken for at forlænge spilsæsonen. Dette ønske bakes op af Lokaludvalget i området.

Den ansøgte kunstgræsbane er en 11-mandsbane, der måler 65 x 102 m, og omkranses af en sikkerhedszone og et panelhegn med ulåste låger. Det ulåste hegn skal afgrænse anlægget fra parken samtidig med, at offentlighedens adgang til anlægget sikres. Et belysningsanlæg med begrænset tændtid og fokus på minimal lysforurening skal endvidere sikre, at anlægget også kan anvendes om aftenen. For at sikre banen mod oversvømmelser påtænkes der etableret dræn, der udledes til kloakering. Der vil ikke ske træfældning i anlægsfasen.

Dimensioner og materialevalg er i øvrigt nærmere beskrevet i ansøgningsmaterialet.

I ansøgningen har kommunen henvist til, at fredningsnævnet tidligere har givet dispensation til lignende anlæg i blandt andet Fælledparken og Bellahøjparken.

Som led i sagens behandling har fredningsnævnet foretaget høring af Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening. Endvidere er Naturstyrelsen blevet hørt.

Danmarks Naturfredningsforening har i udtalelser af 30. august 2013 og 6. januar 2014 givet udtryk for, at anlæggelsen af en kunstgræsbane vil medføre en totalt ændret parkkarakter, der ikke er i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne. Selvom de påtænkte låger i hegnet skal være ulåste, vil det medføre, at det hovedsagelig bliver spillere fra Husum Boldklub, der anvender banen. Herved hindres offentlighedens adgang til området, lige-

som det på sigt kan frygtes, at der vil ske aflåsning af banearealet for at hindre skader på banen. Selvom der i anlægsprojektet er lagt vægt på at der skal være minimal lysforurening fra belysningsanlægget, viser erfaringer fra blandt andet Fælledpraken og Tingbjerg, at lysmaster fra et kunstgræsbaneanlæg kan ses selv over en lang afstand til gene for de omkringboende. Etablering af en kunstgræsbane vil endvidere medføre støjgener året rundt og ikke som nu kun i sommerhalvåret. Der bør endvidere ikke i et fredet park etableres et potentielt forurenende anlæg.

Friluftsrådet har i udtalelser af 11. juli og 23. august 2013 blandt andet givet udtryk for, at sagen er af principiel betydning for Friluftsrådets holdning til kunstgræsbaner i fredede rekreative områder. De tidligere givne dispensationer i Fælledparken og Bellahøjparken er ikke sammenlignelige, da der for Husumparkens vedkommende er tale om, at ca. 25 procent af det samlede rekreative område søges dækket af en kunstgræsbane. Kommunens plan om at dræne overfladevand fra anlægget til kloak er ikke forenelig med kommunens skybrudsplanlægning. En kunstgræsbane i den anførte størrelse vil ikke være i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne og vil i væsentlig grad indskrænke almenhedens adgang til anden rekreativ udfoldelse. Opstilling af hegn og lysmaster ved banen vil påvirke den æstetiske oplevelse, og parken vil ændre karakter fra park til idrætsanlæg. Der bør udarbejdes en langsigtet plan for behovet for baner, uden at det sker på bekostning af de samlede rekreative muligheder i parken. Friluftsrådet har endvidere henvist til en redegørelse fra Københavns Kommune, Center for Miljø, om udledningen af miljøskadelige stoffer, herunder phatalater, fra kunstgræsbaner.

Naturstyrelsen, Det Åbne Land, har i udtalelser af 27. august og 17. december 2013 anført, at Husumparken fremstår som et idrætsanlæg, og at en kunstgræsbane med lysanlæg yderligere vil forstærke dette præg. Det er styrelsens opfattelse, at parken allerede på tidspunktet for fredningen havde karakter af idrætsanlæg, og at anlæg af en kunstgræsbane ikke i væsentlig grad ville ændre områdets karakter og anvendelse. Indhegning af banen og etablering af lysanlæg vurderes dog at være så væsentlige indgreb, at fredningsnævnet bør vurdere, om dette vil afvige fra fredningsbestemmelserne i væsentlig grad.

Dansk Ornitologisk Forening har ikke udtalt sig under sagen.

Fredningsnævnet har sammen med repræsentanter fra blandt andet kommunen, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet foretaget besigtigelse i Husumparken den 13. december 2013. Som led i besigtigelsen blev navnlig spørgsmålene om miljø (nedsivning af miljøskadelige stoffer), indhegning og belysning berørt.

I sagens behandling har deltaget: Dommer Ib Hounsgaard Trabjerg (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Afgørelse

Det fremgår blandt andet af fredningsbestemmelserne for Husumparken, at Københavns Kommune forpligter sig til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og opretholde det som park. Det fremgår endvidere af fredningsbestemmelserne, at der ikke uden samtykke fra fredningsnævnet må foretages væsentlige ændringer i terrænet, ligesom der skal være offentlig adgang til parken, og at denne adgang ikke må begrænses.

Fredningsnævnet meddeler hermed i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk 1, tilladelse til, at der anlægges en kunstgræsbane i Husumparken med de dimensioner, der fremgår af kommunens ansøgning.

Fredningsnævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at Husumparken i forvejen i betydelig grad fremstår som et idrætsanlæg. Det må også antages at have været tilfældet på tidspunktet for fredningens iværksættelse. Det er endvidere indgået i nævnets vurdering af sagen, at kunstgræsbanen også vil tjene til realisering af de rekreative formål, der tillige er værnet ved fredningen. Nævnet finder ikke grundlag for at anfægte kommunens vurdering af, at der skal føres dræn til kloak.

Den meddelte tilladelse omfatter *ikke* den del af ansøgningen, der vedrører indhegning af kunstgræsbanen og etablering af et belyningsanlæg.

Fredningsnævnet finder, at både indhegning og etablering af et belyningsanlæg ikke vil harmonere med fredningsbestemmelsernes krav om, at kommunen forpligter sig til at opretholde det fredede område som park.

Det er således nævnets vurdering, at hverken indhegning eller belyningsanlæg kan rummes inden for fredningens formål. Anlæg af denne karakter vil således kræve, at naturfredningen ændres eller ophæves.

Fredningsnævnet skal beklage den lange sagsbehandlingstid, der skyldes, at sagen har beroet på nævnets generelle overvejelser.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Ib Hounsgaard Trabjerg
Formand

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Kopi af dette brev er sendt til:

- 1) Naturstyrelsen, Det Åbne Land (j.nr. NST-4112-02021)**
- 2) Danmarks Naturfredningsforening**
- 3) Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité**
- 4) Friluftsrådet**
- 5) Friluftsrådets lokalafdeling**
- 6) Dansk Ornitologisk Forening**
- 7) Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling**
- 8) Kulturstyrelsen**
- 9) Nævnsmedlemmerne**
- 10) Studenten**

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

22. oktober 2014 · J.nr.: NMK-522-00217 · Ref.: RTS

AFGØRELSE

i sag om anlæg af kunstgræsbane i Husumparken i Københavns Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 50, stk. 1 (fredningsdispensation).

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 29. april 2014 om anlæg af kunstgræsbane i Husumparken. Afslaget på ansøgning om belysning i tilknytning til kunstgræsbanen ændres til en dispensation.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for tre år, jf. § naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse.

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet med senere ændringer

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Fredningsnævnet for København har den 29. april 2014 meddelt dispensation til anlæg af en kunstgræsbane i Husumparken. Fredningsnævnet har samtidig meddelt afslag på dispensation til hegning og belyningsanlæg omkring banen. Afgørelsen er påklaget henholdsvis af Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i København (herefter DN) og af Københavns Kommune.

Sagens oplysninger

Fredningen

Husumparken er fredet ved deklaration af 25. juli 1969. Københavns Kommune har med fredningsdeklarationen forpligtet sig til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og at opretholde det som park. Deklarationen indeholder bl.a. forbud mod bygninger, boder, skure og andre indretninger af varige karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål, samt forbud mod væsentlige ændringer i terrænet. I overensstemmelse med arealets fredning skal parken være åben med adgang for offentligheden, og almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må ikke begrænses.

Alle spørgsmål vedrørende eventuel belysning, anbringelse af dertil hørende lygtepæle og eventuelle master, såvel som master til belynings- eller trafikformål i umiddelbart op til parken beliggende gader, samt opstilling af kunstværker og anbringelse af bænke samt stole og borde til brug for publikum samt andre lignende foranstaltninger, der ikke ændrer parkens karakter, er det forbeholdt kommunen at afgøre.

Ansøgningen

Københavns Kommune har den 4. juli 2013 søgt Fredningsnævnet for København om dispensation til anlæg af en kunstgræsbane i Husumparken. Der ønskes anlagt en 11-mandsbane, der måler 65 x 102 m. Udover selve banen anlægges en 3 m sikkerhedszone i kunstgræs hele vejen rundt om banen samt en række betonfliser (50 x 50 cm) til afgrænsning af kunstgræsarealet. Anlægget er af kommunen opgjort til i alt 7.848 m², svarende til ca. 19 % af parkens areal. Det ansøgte projekt, herunder placering i parken, er nærmere beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Omkring kunstgræsbanen ønskes opsat et belyningsanlæg (8 master, der hver er 12 m høje, og hvorpå der monteres en spot med en lysstyrke på 1000 W) med begrænset tændtid (slukkes automatisk kl. 22).

Oprindelig ønskede Københavns Kommune at opsætte panelhegn med ulåste låger omkring banen, men kommunen har efterfølgende tilkendegivet, at man er indstillet på at anlægge kunstgræsbanen uden denne hegning.

Der vil ikke ske træfældning i anlægsfasen. For at undgå opstuvning af vand ved kraftige regnskyl, lægges der dræn under banen, og vandet fra dræne ledes til kloak.

Som baggrund for ansøgningen har kommunen anført, at Husumparken er det største åbne, grønne areal i Husum. Parken fungerer primært som træningsareal for Husum Boldklub. Boldklubben har længe haft et ønske om en kunstgræsbane i parken, både for at skåne det eksisterende græstæppe og for at få mulighed for at forlænge fodboldsæsonen. I Københavns Kommune er der stor mangel på boldspilsarealer, og er der meget få steder, hvor der kan spilles udendørs i vinterhalvåret. Det er oplyst, at Lokaludvalget for Brønshøj Husum bakker op om det ansøgte projekt.

Ifølge ansøgningen er der ved valget af belysningsanlæg lagt vægt på, at lyset generer omgivelserne mindst muligt, dvs. at lysforureningen mod omgivelserne minimeres. De 8 master sikrer, at lysfordelingen på banen bliver god og jævn. Samtidig medfører den relativt korte afstand mellem lyskilderne, at de enkelte spots ikke behøver at blive vinklet nævneværdigt for at lyse banen op. Dette betyder, at "lysforurening" mod omgivelserne begrænses meget. Anlæggets lysstyrke ligger på ca. 65-67 lux i gennemsnit. Belysningsanlægget forventes benyttet som sæsonforlængende anlæg, primært til brug for den lokale klub. I ansøgningen er også henvist til, at fredningsnævnet tidligere har givet dispensation til lignende anlæg i bl.a. Fælledparken og Bellahøjparken.

Fredningsnævnets behandling

Fredningsnævnet har under sagens behandling foretaget høring af Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Danmarks Naturfredningsforening har, jf. breve af 30. august 2013 og 6. januar 2014, gjort indsigelser mod det ansøgte projekt. Anlæg af en kunstgræsbane vil ifølge foreningen medføre en totalt ændret parkkarakter, der ikke er i overensstemmelse med fredningen. Der peges bl.a. på, at en kunstgræsbane som ansøgt vil være på bekostning af almenhedens brug parken, at anlægget kan medføre lysgener og øgede støjgener, og at anlægget potentielt kan være forurenende. Indsigelserne mod projektet fremgår tillige af den senere klage, jf. ovenfor.

Friluftsrådet har, jf. breve af 11. juli og 23. august 2013, under sagens behandling i fredningsnævnet gjort indsigelse mod det ansøgte projekt. Det anføres, at sagen er af principiel betydning for Friluftsrådets holdning til kunstgræsbaner i fredede rekreative området. De tidligere dispensationer til anlæg i Fælledparken og Bellahøjparken er ikke sammenlignelige, da der for Husumparkens vedkommende er tale om, at en større andel af det samlede rekreative område ønskes dækket af en kunstgræsbane. Den ansøgte kunstgræsbane vil ikke være i overensstemmelse med fredningen og vil i væsentlig grad indskrænke almenhedens adgang til anden rekreativ udfoldelse. Hegn og lysmaster vil påvirke den æstetiske oplevelse, og parken vil ændre karakter til idrætsanlæg. Ifølge Friluftsrådet bør der udarbejdes en langsigtet plan for behovet for baner, uden at det sker på bekostning af de samlede rekreative muligheder i parken. Desuden peges på, at kommunens plan om at dræne overfladevand fra anlægget til kloak ikke er forenelig med kommunens skybrudsplanlægning, og at anlægget kan være forurenende. For så vidt en mulig forurening, er henvist til en redegørelse fra Københavns Kommune, Center for Miljø, om kunstgræsbaners afgivelse af miljøfremmede stoffer.

Fredningsnævnet har endvidere modtaget udtalelser fra *Naturstyrelsen*, henholdsvis den 27. august og 17. december 2013. Styrelsens udtalelser er sendt til fredningsnævnet som led i den tekniske bistand til fredningsnævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, og det er fremhævet, at bemærkningerne hverken kan tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation eller det modsatte. Styrelsen bemærker, at Husumparken fremstår som et idrætsanlæg, og at en kunstgræsbane med lysanlæg yderligere vil forstærke dette præg. På baggrund af luftfotos fra 1954 vurderer styrelsen, at parken allerede på tidspunktet for fredningen havde karakter af idrætsareal. Da arealet ved fredningstidspunktet således må antages at have haft karakter af et intensivt udnyttet idrætsanlæg, er det styrelsens opfattelse, at anlæg af en kunstgræsbane ikke i væsentlig grad vil ændre området karakter og anvendelse. Indhegning af banen og etablering af lysanlæg vurderes dog at være så væsentlige indgreb, at fredningsnævnet bør vurdere, om disse anlæg kan etableres på baggrund af en dispensation.

Københavns Kommune har den 30. september 2013 fremsendt supplerende bemærkninger på baggrund af indsigelserne. Heri er bl.a. anført, at Husumparken i dag er en stor fodboldpark med opstrubede baner fra kant til kant, kun afbrudt af to alleer ned gennem parken. På baggrund af bl.a. møder med Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet er kommunen indstillet på at erstatte det ansøgte hegn med en maksimalt 0,5 m høj afgrænsning, eksempelvis som siddeplinte omkring banen. Kommunen bemærker, at det vil være muligt at reducere antallet af lysmaster, hvis man ønsker at bevare den fulde karakter af et åbent rum midt i parken, men at belysningen så vil være til større gene for omboende. Selve banen er placeret længst muligt fra beboelse for at minimere lys- og støjgener. Kommunen har nærmere kommenteret de enkelte dele af indsigelserne mod det ansøgte. Formålet med at anlægge en kunstgræsbane er at øge kapaciteten i forhold til fodbold og samtidig muliggøre, at parken i højere grad kan anvendes af flere til mere. En del af de nuværende (andre) fodboldarealer skal på længere sigt omdannes til mere multianvendelige parkområder med større biodiversitet og muligheder for en bredere folkelig anvendelse (af kommunen benævnt "Fase 2").

Fredningsnævnet har den 13. december 2013 besøgt Husumparken med deltagelse af repræsentanter for bl.a. Københavns Kommune, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet. Under besøget blev navnlig spørgsmål om miljø (nedsivning af miljøskadelige stoffer), indhegning og belysning berørt.

Fredningsnævnets afgørelse

Et enigt fredningsnævn har herefter ved den påklagede afgørelse af 11. april 2014 givet dispensation til, at der anlægges en kunstgræsbane i Husumparken med de dimensioner, der fremgår af kommunens ansøgning, og givet afslag på dispensation til indhegning af kunstgræsbanen og til etablering af lysanlæg.

For så vidt angår kunstgræsbanen har fredningsnævnet lagt vægt på, at Husumparken i forvejen i betydelig grad fremstår som et idrætsanlæg. Det må også antages at have været tilfældet på tidspunktet for fredningens iværksættelse. Det er endvidere indgået i nævnets vurdering af sagen, at kunstgræsbanen også vil tjene til realisering af de rekreative formål, der tillige er værnet ved fredningen. Nævnet finder ikke grundlag for at anfægte kommunens vurdering af, at der skal føres dræn til kloak.

For så vidt hegning og belysning har fredningsnævnet fundet, at sådanne forhold ikke vil harmonere med fredningsbestemmelsernes krav om, at kommunens forpligter sig til at opretholde det fredede område som park. Det er således nævnets vurdering, at hverken hegning eller belysningsanlæg kan rummes inden for fredningens formål. Anlæg af denne karakter vil således kræve, at fredningen ændres eller ophæves.

Klagerne

DN har ved brev af 26. maj 2014 påklaget afgørelsen for så vidt angår dispensationen til etablering af en kunstgræsbane. En kunstgræsbane vil efter foreningens opfattelse totalt ændre karakteren af Husumparken og vil begrænse offentlighedens brug af parken. Det anføres nærmere, at en kunstgræsbane er et større teknisk anlæg med fast belægning, og at den mindre parks karakter vil blive ændret fra en rekreativ grøn park til et idrætsanlæg med omgivende græsarealer. Kunstgræsbanen vil omfatte en betydelig del af parken, og vil være afgrænset fra det omliggende parkareal, selv om banen ikke hegnes. Banearealet vil derfor, dels grundet belægningen, dels grundet afgrænsningen,

ikke længere være et areal, hvor brugerne af parken udover fodboldspillere vil færdes. En kunstgræsbane er udtryk for en ensidig anvendelse for fodbold, og dermed er arealet ikke længere egnet til en bred idrætsanvendelse og andet rekreativt brug, som den nuværende græsboldbane giver mulighed for. Endelig peges på, at kunstgræsbanen kan afgive miljøfremmede stoffer, og at den ikke harmonerer med kommunens klimahandlingsplan. Det forhold, at Københavns Kommune påtænker at gennemføre yderligere parkændringer – som foreningen umiddelbart vurderer positivt - kan ikke kompensere for den negative effekt af kunstgræsbanen.

Københavns Kommune har ved brev af 26. maj 2014 påklaget afgørelsen for så vidt angår afslaget på dispensation til belysning. Det er anført, at værdien af en kunstgræsbane i høj grad er knyttet til den ekstra spilletid og træningstid, som banen giver mulighed for. Optimal udnyttelse kræver et lysanlæg – særligt om vinteren, hvor det er mørkt allerede midt på eftermiddagen, når f.eks. skolebørnene har mulighed for at træne. Det lysanlæg, der ønskes i Husumparken (8 master i 12 meters højde, gennemsnitligt 67 lux), er ikke sammenligneligt med lysanlæg i Fælledparken (18 m høje master, lux minimum 125) og Tingbjerg Idrætspark (41 m høje master, 1000 lux). Kommunen har brugt mange ressourcer på at finde frem til et belysningsanlæg, der bedst muligt tager hensyn til omgivelserne og giver en god lysfordeling på banen, samtidigt med at belysningen overholder de krav til antal lux (60-70 lux), som kommunen generelt har til lysanlæg i parker. Kommunen har således i samarbejde med en arbejdsgruppe bestående af Husum Boldklub, beboerrepræsentanter for de omkringliggende boliger samt institutioner i området, arbejdet længe på at finde frem til en hensigtsmæssig belysning af kunstgræsbanen. I klagen er desuden henvist til, at der tidligere er givet dispensation til etablering af en kunstgræsbane med to lysmaster i Nørrebroparken.

I forbindelse med sagens fremsendelse til Natur- og Miljøklagenævnet har fredningsnævnet oplyst, at klagerne ikke giver anledning til bemærkninger, og at fredningsnævnet i det hele kan henholde sig til afgørelsen.

Københavns Kommune har til brug for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagesagen fremsendt fredningsnævnets afgørelse af 20. september 2011 om dispensation til etablering af kunstgræsbaner i Nørrebroparken. Kommunen har samtidig peget på andre afgørelser om etablering af kunstgræsbaner mv. i Københavnske Parker, herunder fredningsnævnets afgørelse af 2. april 2008 om en kunstgræsbane i Fælledparken og fredningsnævnets afgørelse af 21. januar 2008 om en kunstgræsbane i Bellahøjmarken.

Natur- og Miljøklagenævnet har den 6. oktober 2014 besigtiget Husumparken med deltagelse af repræsentanter for Københavns Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Husum Boldklub.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Per Larsen, Marianne Højgaard Pedersen, Marion Pedersen, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger, jf. stk. 5.

Fredningsnævnet har, under hensyn til navnlig Husumparkens hidtidige anvendelse og fremtræden samt fredningens varetagelse af rekreative interesser, fundet, at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 kan og bør meddeles dispensation til anlæg af en kunstgræsbane. Fredningsnævnet har fundet, at der ikke er hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 50 til at dispensere til hegning og belysning som ansøgt, idet sådanne forhold ifølge fredningsnævnet ikke vil harmonere med forpligtelsen til at opretholde det fredede område som park.

Det fremgår, at Københavns Kommune på baggrund af bl.a. møder med Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet er indstillet på ikke at opsætte et panelhegn som ansøgt, og at kommunen på dette punkt har taget fredningsnævnets afslag til efterretning.

Det er Natur- og Miljøklagenævnets vurdering, at kunstgræsbanen næppe vil kunne udnyttes hensigtsmæssigt, hvis ikke det er muligt at etablere belysning i tilknytning til banen. Nævnet finder på den baggrund, at der samlet skal tages stilling til, om der inden for rammerne af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan og bør meddeles dispensation til anlæg af en kunstgræsbane med belysning.

Husumparken er fredet ved deklaration af 25. juli 1969. Deklarationen indeholder ikke en udtrykkelig formålsbestemmelse. Det fremgår dog, at den overordnede forpligtelse efter fredningen er at bevare arealet som rekreativt, grønt område og at opretholde det som park. I overensstemmelse med parkens fredning skal parken være åben med adgang for offentligheden, og almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må ikke begrænses.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse kan der ved vurderingen af, om kunstgræsbanen med belysning vil stride mod fredningens formål, lægges vægt på, at Husumparken allerede på tidspunktet for fredningen har været intensivt anvendt som idrætsareal, og at fredningen i høj grad er formuleret svarende til samtidige fredninger af andre parkarealer, dvs. uden en detaljeret stillingtagen til denne anvendelse som idrætsareal. Forpligtelsen efter fredningen til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og til at opretholde det som park, må ses på baggrund af den hidtidige, langvarige anvendelse som idrætsareal. Under disse særlige omstændigheder finder nævnet efter en samlet vurdering - hvori også er indgået en bedømmelse af de berørte fredningsinteresser - at det ikke vil være i strid med fredningens formål at anlægge en kunstgræsbane med belysning, selv om kunstgræsbanen vil omfatte en betydelig del af det fredede område. Der vil således med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kunne meddeles dispensation.

Herefter finder et enigt Natur- og Miljøklagenævn efter en samlet konkret vurdering af det ansøgte set i forhold til fredningsinteresserne, at der bør meddeles dispensation til anlæg af en kunstgræsbane med belysningsanlæg som ansøgt (8 master i op til 12 meters højde, gennemsnitligt 67 lux, automatisk slukning senest kl. 22). Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at kunstgræsbanen med belysning skal understøtte den fortsatte rekreative anvendelse af parken og efter nævnets vurdering ikke vil stride mod væsentlige fredningsinteresser, samt at projektet for så vidt angår den nærmere placering af banen og valg af belysning er tilpasset de lokale forhold, herunder beliggenheden af boliger omkring parken.

På ovenstående baggrund stadfæstes Fredningsnævnet for Københavns dispensation af 29. april 2014 til anlæg af en kunstgræsbane i Husumparken. Afslaget på ansøgning om belysning i tilknytning til kunstgræsbanen ændres til en dispensation.

På nævnets vegne

Rasmus Thougard Svendsen
Specialkonsulent

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

- Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Att. Jan Salling Kristensen og Joakim Steinsvåg, tmf@tmf.dk; jasakr@tmf.kk.dk; ck78@tmf.kk.dk; okf@okf.kk.dk – sagsnr. 2014-0015616-10
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN København, Att.: Rune K. Lange og Ove Løbner, koebenhavn@dn.dk; rune@dn.dk; runeklan-ge@hotmail.com; o.loebner@vip.cybercity.dk
- Friluftsrådet, koebenhavn@friluftsradet.dk
- Fredningsnævnet for København, koebenhavn@fredningsnaevn.dk – FRS nr. 39/2013
- Naturstyrelsen, Det Centrale Fredningsregister, nst@nst.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00

Den **17 NOV. 2014**
FRS nr. 40/2014

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Anvendelse
Njalsgade 13 Vær. 2013
Postboks 380
2300 København S
Sagsnr. 2014-0066079

Vedr. FRS 40/2014 – Ansøgning om dispensation til bevægelsesområder i Husumparken

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Miljøbeskyttelse, har med mail af 29. august 2014 indsendt ansøgning af 28. august 2014 om dispensation til etablering af bevægelsesområder i parken. Etableringen forudsætter blandt andet ændringer af terræn og beplantning, opstilling af bænke, motionsudstyr m. m. samt etablering af løbehjulsbane.

Ansøgningen er indsendt på vegne Byens Fysik (Københavns Kommune). Husumparken ejes Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen.

Ansøgningen er vedlagt bilag 1-16, der blandt andet indeholder oversigtskort og tegninger af de planlagte bevægelsesområder.

Fredningsforhold

Husumparken er omfattet af deklARATION af 25. juli 1969 - indført i dagbogen den 23. august 1969.

Ifølge deklARATIONEN forpligter Københavns Kommune til at bevare arealet som rekreativt område og opretholde det som park.

Af fredningen fremgår blandt andet følgende:

- Der må ikke uden samtykke fra Naturfredningsnævnet for København på det fredede areal anbringes bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varigere karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål. Udseende og placering af bygninger til brug for de parksøgende og for parkpersonalet skal godkendes af fredningsnævnet.
- Der må ikke uden samtykke fra fredningsnævnet anbringes reklameskilte eller foretages væsentlige ændringer i terrænet eller betydeligere fjernelse af nu eksisterende eller senere tilkommende bevoksninger.

- Alle spørgsmål vedrørende eventuel belysning, anbringelse af dertil hørende lygtepæle og eventuelle master, såvel som master til belysnings- eller trafikformål i umiddelbart op til parken beliggende gader, samt til opstilling af kunstværker og anbringelse af bænke samt stole og borde til brug for publikum samt andre lignende foranstaltninger, der ikke ændrer parkens karakter, er det ligeledes forbeholdt kommunen at afgøre.
- Parken skal være åben med adgang for offentligheden, og almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må ikke begrænses.

Baggrund for det ansøgte

Det er blandt andet oplyst, at Husumparken i dag primært fungerer som træningsareal for Husum Boldklub og i betydelig grad fremstår som et idrætsanlæg. For Husumborgerne har det længe været et ønske at få opgraderet parkens rekreative muligheder til også at omfatte andet end fodboldspil, så parken kan blive brugt af flere. Udover at være det grønne lokale mødested skal parken også være områdets aktivitetspark, hvor man tager hen for at være fysisk aktiv, og hvor aktiviteterne appellerer til leg og bevægelse for folk i alle aldre. Dette har resulteret i udformning af de såkaldte "bevægelsesområder", jf. bilag 4 (oversigtskort). Formålet med bevægelsesområderne er gennem konkrete fysiske forbedringer at bidrage til et samlet løft af Husumparken, så den kan blive en mangfoldig aktivitetspark for alle kvarterets beboere.

Efter det oplyste vil det ansøgte i nogen grad ændre parkens karakter.

Beskrivelse af det ansøgte

Generelt

Der etableres bevægelsesområder til anden fysisk aktivitet end fodbold og som til lige på forskellig vis lægger op til rekreativt ophold. Bevægelsesområderne vil være præget af et mere bakket landskab med bløde bakker i græsset, som vil være velegnet til diverse leg, motion og ophold for børn. Aktivitets- og opholdsområder i grus placeres i tilknytning til det eksisterende stisystem og giver mulighed for blandt andet fitness og almindelig motion for folk i alle aldre samt til hyggeligt ophold i solen. Parken suppleres endvidere med meget mere grønt end i dag – herunder med stedsegrønne og løvfældende træer samt blomstrende frugttræer, buske og løgplanter.

Ansøgningen indeholder en nærmere beskrivelse af de ønskede terrænændringer, ændringer i stisystem og belægning, udvidelse af parkens 4 indgange med yderligere 2 samt ændringer i belysningen, der ved indgangspartierne suppleres med 3 nye lamper svarende til de allerede opstillede. Endvidere redegøres der for den ovennævnte opgradering af beplantningen.

Endelig er der redegjort nærmere for følgende aktivitet og mødesteder:

- A "Sofaen" med loungestemning og stille ophold til folk i alle aldre med betonelementer i ca. mål 120x80 cm, der sættes sammen som sofa lignende møbler, jf. bilag 11.

- B. "Mødestedet" på i alt ca. 500 m² – opdelt i to områder af den gennemgående sti, jf. bilag 12.
- C. "Udendørs fitness". Tre præfabrikerede stålfitnessredskaber opstilles på grus, jf. bilag 13
- D. "Løbehjulsbanen" på i alt ca. 425 m², beregnet for mindre børn, jf. bilag 14.
- E. "Løbebane" med markeringer for hver 100 meter langs den eksisterende asfaltsti rundt i parken, jf. bilag 15.

Kommunens vurdering og indstilling

Det vurderes, at projektet lever op til fredningens formål og vil forbedre parkens rekreative funktion, at det vil udbygge parkens grønne element, og at det vil gøre Husumparken mere attraktiv for et bredere udsnit af lokalområdets beboere.

Det indstilles, at der meddeles dispensation på følgende vilkår:

- at byggepladser primært placeres på de faste belægninger i parken,
- at der ikke placeres byggematerialer under de blivende træer
- at parkforvalter Signe Dragenberg dragen@tmf.kk.dk kontaktes inden byggeriet påbegyndes.

Tidligere afgørelse vedrørende Husumparken

Som nævnt i kommunens ansøgning gav Fredningsnævnet den 29. april 2014 dispensation fra fredningen til etablering af en kunstgræsbane i Husumparken, men afslag på dispensation til at etablere hegn og belysning ved banen (FRS 39/2013). Afgørelsen blev påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, der den 22. oktober 2014 – eller efter indsendelse af nærværende ansøgning – traf endelig afgørelse i sagen. Ved afgørelsen stadfæstedes Fredningsnævnets dispensation af 29. april 2014 til anlæg af en kunstgræsbane, medens afslaget på ansøgning om belysning i tilknytning til kunstgræsbanen blev ændret til en dispensation. Afslaget på etablering af hegn var ikke påklaget. Natur- og Miljøklagenævnet lagde blandt andet vægt på, at Husumparken allerede på tidspunktet for fredningen har været intensivt anvendt som idrætsareal, og at fredningen i høj grad er formuleret svarende til samtidige fredninger af andre parkarealer, dvs. uden en detaljeret stillingtagen til denne anvendelse som idrætsareal. Forpligtelsen efter fredningen til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og til at opretholde det som park må ses på baggrund af den hidtidige, langvarige anvendelse som idrætsareal. Natur- og Miljøklagenævnet fandt, at det under disse særlige omstændigheder ikke ville være i strid med fredningens formål at anlægge en kunstgræsbane med belysning, selv om kunstgræsbanen vil omfatte en betydelig del af det fredede område. Nævnet lagde endvidere vægt på, at kunstgræsbanen med det ansøgte belysningsanlæg (8 master i op til 12 meters højde, gennemsnitligt 67 lux, automatisk slukning senest kl. 22) ville understøtte den fortsatte rekreative anvendelse af parken

Udtalelser til det ansøgte

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne Land, Danmarks

Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Naturstyrelsen, Det åbne Land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, har i brev af 9. oktober 2014 redegjort for fredningsforholdene og herunder tiltrådt kommunens redegørelse herfor. Opmærksomheden er endvidere henledt på Fredningsnævnets ovennævnte afgørelse af 29. april 2014 (FRS 39/2013), der efterfølgende er endeligt afgjort af Natur- og Miljøklagenævnet. Ansøgningen giver ikke Naturstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening, København, har i mail af 30. oktober 2014 oplyst, at man ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Friluftsrådet har i mail af 16. september 2014 oplyst, at man ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Der er ikke modtaget andre bemærkninger til det ansøgte.

I fredningsnævnets afgørelse har deltaget dommer Bodil Wiingaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af Miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Fredningsnævntes afgørelse:

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til at etablere bevægelsesområder i Husumparken, herunder til udførelse af de i den forbindelse nødvendige ændringer af terræn og beplantning, opstilling af bænke, motionsudstyr m. m. samt etablering af løbehjulsbane, som nærmere beskrevet i brev af 29. august 2014 med bilag fra Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Miljøbeskyttelse.

Selv om det ansøgte i nogen grad vil ændre parkens karakter, findes det ikke at stride mod fredningens bestemmelse, hvorefter kommunen er forpligtet til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og at opretholde det som park.

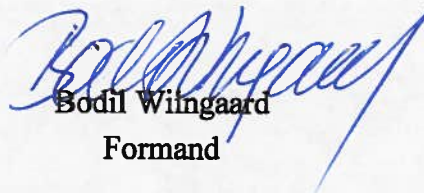
Der er herved især lagt vægt på Natur- og Miljøklagenævnets ovenfor gengivne afgørelse af 22. oktober 2014 vedrørende sagen FRS 39/2013. Som blandt andet anført i denne afgørelse må den nævnte forpligtelse ses på baggrund af den hidtidige, langvarige anvendelse som idrætsareal. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at Husumparken allerede på tidspunktet for fredningen har været intensivt anvendt som idrætsareal, og at fredningen i høj grad er formuleret svarende til samtidige fredninger af andre parkarealer, dvs. uden en detaljeret stillingtagen til denne anvendelse som idrætsareal. Det er endvidere Fredningsnævnets vurdering, at etableringen af de beskrevne bevægelsesområder vil øge mulighederne for forskelligartet aktivitet og rekreativt ophold, og at ændringen af beplantningen efter det oplyste vil supplere parken med meget mere grønt end tilfældet er i dag.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger fra den dag afgørelsen er modtaget, er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, som er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Bodil Wiingaard
Formand

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Sendt til

Naturstyrelsen, Det åbne Land (NST-4112-02575)
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk lokalforening
Friluftsrådet
Friluftsrådet lokalforening
Kulturstyrelsen
Nævnsmedlemmerne

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltning
Njalsgade 13
2300 København S

Sagsnr. 2015-0068435

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-48-2015

Den 25. september 2015

Vedr. placering og udformning af nyt klubhus i Husumparken

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om godkendelse af udseende og placering af et nyt klubhus i Husumparken. Som led i projektet skal et eksisterende klubhus nedrives og tre containere, der i dag fungerer som en del af klubfaciliteterne, skal fjernes. Det nye klubhus placeres inden for samme område som det eksisterende klubhus. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Fredningsforhold

Husumparken er fredet ved deklaration af 25. juli 1969. Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”...Københavns Kommune forpligter sig til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og opretholde det som park.

Der må ikke uden samtykke fra Naturfredningsnævnet for København på det fredede areal anbringes bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varigere karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål. Udseende og placering af bygninger til brug for de parksøgende og for parkpersonalet skal godkendes af fredningsnævnet. Der må ikke uden samtykke fra nævnet anbringes reklameskilte eller foretages væsentlige ændringer i terrænet eller betydeligere fjernelse af nu eksisterende eller senere tilkomne bevoksninger....”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Naturstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Ansøgers oplysning om baggrunden for ansøgningen

Det eksisterende klubhus ejes og anvendes af Husum Boldklub. Klubben har behov for nye, større og mere tidssvarende klublokaler. De eksisterende lokaler er efter boldklubbens vurdering i meget dårlig stand, utidssvarende og små og fungerer dårligt.

Ejerforhold

Arealet ejes af Københavns Kommune. Bygningen ejes af Husum Boldklub. Københavns Kommune har som plejemyndighed godkendt opførelsen af bygningen som sådan.

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF. Der er ikke modtaget indsigelser mod det ansøgte.

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

Ansøgningen vedrører et klubhus, som skal ejes og bruges af en boldklub, der anvender Husum-parkens boldbaner. Der er således tale om en bygning til brug for de parksøgende og klubhuset, der skal erstatte et eksisterende utidssvarende klubhus, skal tjene parkens hidtidige langvarige anvendelse som idrætsareal. Opførelse af bygningen som sådan kan tillades af Københavns Kommune som plejemyndighed, og fredningsnævnet godkender hermed dens udseende og placering som ansøgt.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Godkendelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen

Att.: Natursagsbehandler Cæcilie Aamand Gervin

Via e-post: hb31@tmf.kk.dk

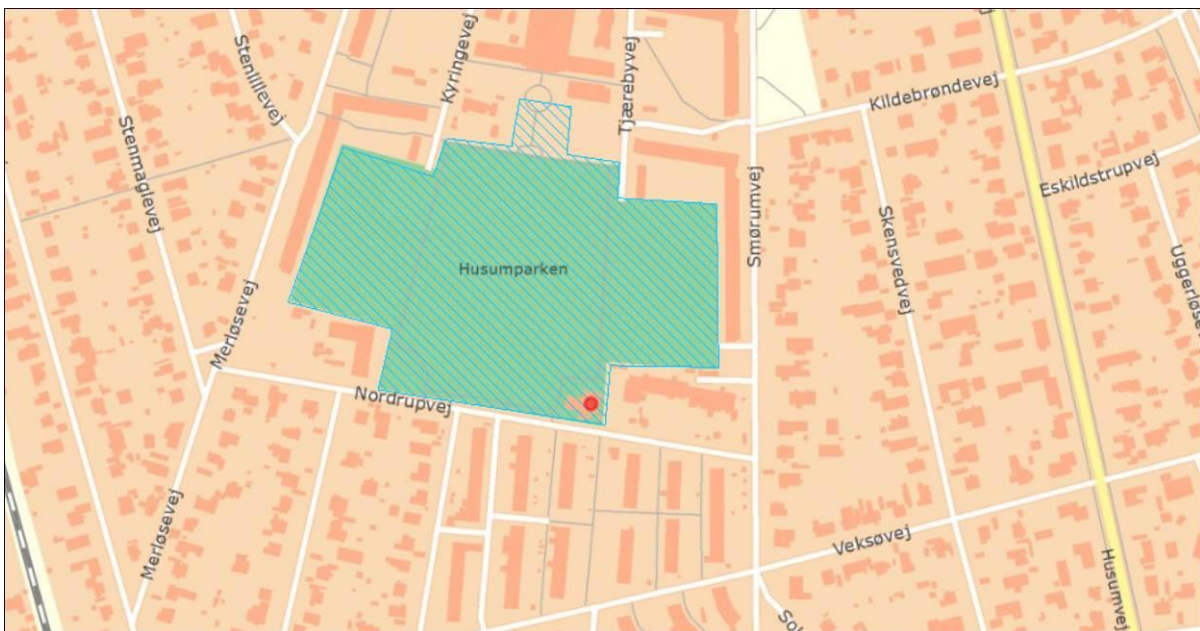
Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-52-2018

Den 3. september 2018

Husumparken – nyt klubhus og ændring af stisystem og beplantningsforhold

Over for fredningsnævnet er der søgt om dispensation til opførelse af nyt klubhus samt ændring af stisystem og beplantningsforhold i Husumparken. Et eksisterende klubhus på 486 m² ønskes erstattet med et nyt på 550 m², skure på 60 m² og 16 m² samt overdækket terrasse på i alt 61,5 m². Som led i projektet er det nødvendigt at fælde 3 store træer, men 6 nye træer vil blive genplantet. Projektet er i øvrigt nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at det berørte areal er omfattet af fredningsdeklaration tinglyst 23. august 1969.

Af fredningsbestemmelserne fremgår det blandt andet, at Københavns kommune er forpligtet til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og opretholde det som park.

Uden fredningsnævnets samtykke må der ikke anbringes bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varig karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål. Udseende og placering af bygninger til brug for de parksøgende og for parkpersonalet skal godkendes af fredningsnævnet. Det fremgår endvidere, at der ikke uden godkendelse fra fredningsnævnet må foretages væsentlige ændringer i terrænet eller bevoksningen.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Kommunes fredningstilsyn har anbefalet projektet.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet og godkender udseende og placering af det nye klubhus.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at det nye klubhus, der har til formål at tjene de parksøgende, skal erstatte et gammelt klubhus og placeres på samme sted i hjørnet mod sydøst. Endvidere er der lagt vægt på, at målet med projektet bl.a. er at skabe attraktive tidssvarende faciliteter for boldklubbens medlemmer og rekreative funktioner til områdets beboere og andre besøgende.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i

forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Att.: Linnea Fosdal Stern

Via e-post: linfos@kk.dk

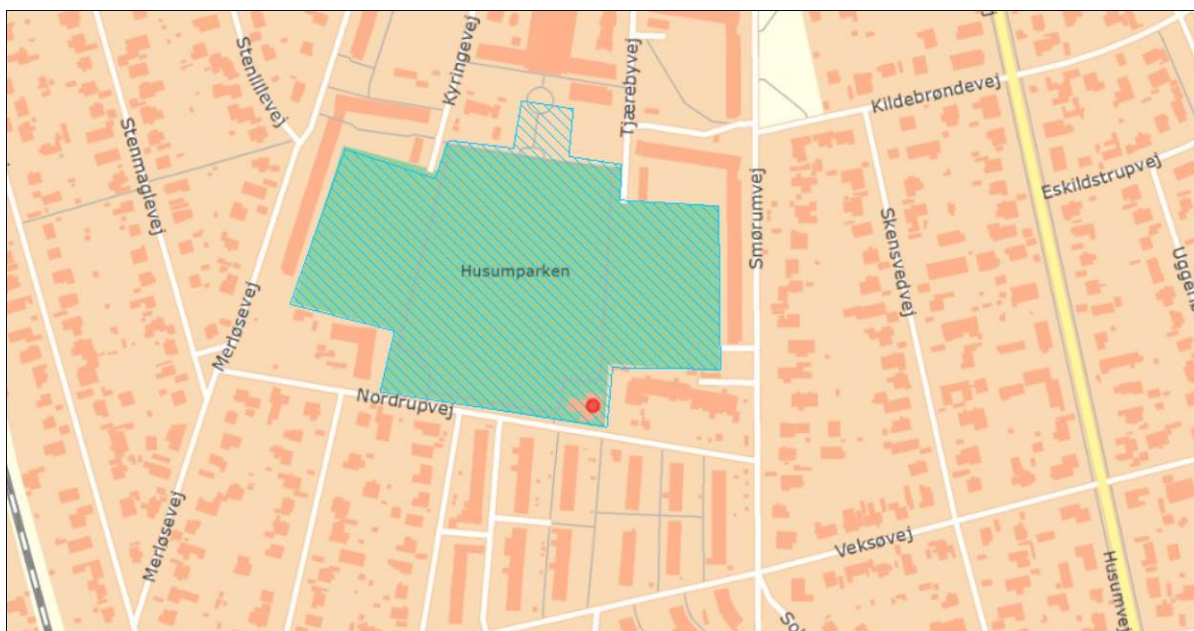
Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-72-2020

Den 17. januar 2021

Husumparken – nyt klubhus og nye parkeringspladser

Over for fredningsnævnet er der søgt om dispensation til opførelse af nyt klubhus samt etablering af to parkeringspladser på ejendommen matr.nr. 2990 Husum, København beliggende i Husumparken. Et eksisterende klubhus på 486 m² ønskes erstattet med et nyt på 612 m². Som led i projektet skal der etableres parkeringsplads til to biler. Projektet er i øvrigt nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at det berørte areal er omfattet af fredningsdeklaration tinglyst 23. august 1969.

Af fredningsbestemmelserne fremgår det blandt andet, at Københavns kommune er forpligtet til at bevare arealet som rekreativt, grønt område og opretholde det som park.

Uden fredningsnævnets samtykke må der ikke anbringes bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varig karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål. Udseende og placering af bygninger til brug for de parksøgende og for parkpersonalet skal godkendes af fredningsnævnet. Det fremgår endvidere, at der ikke uden godkendelse fra fredningsnævnet må foretages væsentlige ændringer i terrænet eller bevoksningen.

Fredningsnævnet har ved afgørelse af 3. september 2018 (FN-KBH-52-2018) meddelt dispensation til udvidelse af klubhuset til 550 m².

Internationale naturbeskyttelsesområder

Københavns Kommunes fredningstilsyn har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Københavns Kommunes fredningstilsyn har anbefalet projektet.

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod den del af projektet, der angår etablering af parkeringspladser.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet for så vidt angår udvidelse af det tidligere ansøgte klubhus til 612 m².

For så vidt angår ansøgning om etablering af parkeringspladser meddeler fredningsnævnet afslag.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte for så vidt angår klubhuset ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet henviser i øvrigt til den begrundelse, der er anført i nævnets kendelse af 3. september 2018 (FN-KBH-52-2018).

Etablering af permanente parkeringspladser på arealer, der er fredet til parkformål eller lignende rekreative formål anser fredningsnævnet efter fast praksis som stridende mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betyde-

lige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.